

Sygn. akt III U 385/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Anna Kicman

Protokolant Elżbieta Onufryk

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2016 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy S. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania S. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 14 kwietnia 2016 r. **nr** (...)

I. z m i e n i a zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy S. P. prawo do emerytury począwszy od dnia 1 marca 2016 r.

II. z a s ą d z a od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawcy kwotę 360 zł (słownie złotych: trzysta sześćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III U 385/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 13 lipca 2016 r.

Decyzją z dnia 14 kwietnia 2016 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy S. P. prawa do emerytury.

W podstawie prawnej decyzji powołano ogólnie przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015, poz. 748) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu organ rentowy wyjaśnił, że odmówił przyznania emerytury, bowiem na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie udowodnił wymaganego 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego, a jedynie 24 lata, 5 miesięcy i 5 dni, a ponadto nie wykazał żadnego zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Na dzień 1 stycznia 1999 r. Zakład przyjął za udowodnione okresy nieskładkowe w wymiarze 7 miesięcy i 28 dni, składkowe w wymiarze 23 lat, 9 miesięcy i 7 dni, tj. łącznie 24 lata, 5 miesięcy i 5 dni.

Wnioskodawca S. P. reprezentowany przez pełnomocnika radcę prawnego A. S. (1) w dniu 16 maja 2016 r. złożył odwołanie od powyższej decyzji zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury oraz zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na jego rzecz kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Ponadto wniósł o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków A. S. (2), S. B., J. K., J. B., M. J. i B. S. oraz z przedłożonych dokumentów.

Wnioskodawca podniósł, iż w latach 1969 – 1971 pracował w gospodarstwie rolnym wujka położonym w miejscowości P.. Gospodarstwo to liczyło ponad 2 ha, nie było zmechanizowane w związku z tym wszelkie prace należało wykonywać ręcznie. Wujek wnioskodawcy nie posiadał synów w związku z tym, pomoc drugiej osoby przy jego prowadzeniu była niezbędna, a ponadto był zatrudniony wówczas na pełny etat. W spornym okresie S. P. zamieszkiwał w bliskim sąsiedztwie gospodarstwa, w którym pracował.

Wnioskodawca wyjaśnił ponadto, że organ rentowy nie uwzględnił również okresu zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w P., Zakładach (...) w P., (...) Sp. z o.o. w P. i (...) Sp. z o.o. w P. – w likwidacji jako pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach fermentatora i piwniczego. Wskazał, że w/ w okresie jego praca polegała na przygotowywaniu surowca (w tym moszczy, cukru, fosforanu, siarki) do nastawu i wykonywana była w pomieszczeniu z kufami, gdzie wydzielaly się szkodliwe gazy z fermentującego wina. Nadto jego obowiązki polegały na odciąganiu wina na tzw. leżakownię, gdzie również panowały szkodliwe warunki pracy, bowiem w pomieszczeniu panował specyficzny mikroklimat – było tam chłodno, wilgotno oraz brakowało naturalnego oświetlenia. W swojej pracy wnioskodawca miał także stały kontakt z dezynfekcyjnymi środkami myjącymi oraz gazowym dwutlenkiem siarki.

Wnioskodawca zwrócił uwagę, iż co prawda nie dysponuje odpowiednim świadectwem potwierdzającym takie zatrudnienie, jednakże w jego ocenie nie może on ponosić negatywnych skutków niedopełnienia przez jego pracodawcę obowiązków w postaci nie wystawienia wymaganego świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach za sporny okres.

Zapewnił, iż okoliczności przez niego podnoszone znajdują potwierdzenie w zeznaniach zawnioskowanych przez niego świadków.

S. P. wskazał dodatkowo, iż kwestionowane zatrudnienie zostały uregulowane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w Wykazie A, w Dziale IV, poz. 33 – produkcja estrów, alkoholi, aldehydów, ketonów, eterów, tlenków organicznych i chlorowcopochodnych organicznych, produkcja soli kwasów organicznych, produkcja i przetwórstwo związków aromatycznych, produkcja płynów hamulcowych i chłodniczych. Z kolei stanowisko pracy zostało wymienione w Zarządzeniu nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w przemyśle piwowarskim i owocowo – warzywnym w Wykazie A, Dziale IV, poz. 33, pkt 1 – fermentowy i pkt 2 - piwniczy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu Zakład wyjaśnił, że wnioskodawca nie przedstawił żadnych dokumentów potwierdzających wykonywanie prac w szczególnych warunkach, a jedynie ogólne świadectwa pracy, które nie zawierają informacji pozwalających stwierdzić, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Zwrócił uwagę, że podobnie rzecz się ma w kwestii wykazania okresu pracy w gospodarstwie rolnym, wnioskodawca bowiem nie przedłożył zeznań świadków potwierdzających tę okoliczność jak i również poświadczenia zameldowania z tego okresu.

W rezultacie, zdaniem ZUS, w świetle przedstawionej argumentacji, brak jest przesłanek do uwzględnienia żądania S. P..

Sąd Okręgowy w Przemysłu ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca S. P., urodzony dnia (...), w dniu 9 marca 2016 r. złożył w organie rentowym wniosek o ustalenie prawa do emerytury z uwzględnieniem okresów pracy w warunkach szczególnych oświadczając w nim jednocześnie, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca legitymuje się ogólnym stażem ubezpieczeniowym wynoszącym 24 lata, 5 miesięcy i 5 dni, na dowód czego w aktach organu rentowego zalega dokumentacja w postaci m.in. świadectw pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił do stażu ogólnego wnioskodawcy, pracy w gospodarstwie rolnym wujka położonym w miejscowości P., świadczonej w latach 1969-1971, z uwagi na brak jakichkolwiek dokumentów potwierdzających podnoszoną okoliczność, tj. m. in. zeznań świadków złożonych przed odpowiednim organem.

Ponadto organ rentowy na dzień 1 stycznia 1999 r. nie przyjął za udowodniony okres zatrudnienia S. P. w (...) Zakładach (...) w P., Zakładach (...) w P., (...) Sp.

z o.o. w P. i (...) Sp. z o.o. w P. – w likwidacji jako pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach fermentatora i piwniczego uzasadniając to brakiem odpowiedniego świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Dowód:

- wniosek o emeryturę z dnia 9.03.2016 r.,
- oświadczenie wnioskodawcy z dnia 9.03.2016 r.,
- świadectwo pracy z dnia 30.06.1993 r. wystawione przez Zakłady (...) w P.,
- świadectwo pracy z dnia 30.06.1993 r. wystawione przez Spółkę z o.o. (...) w P.,
- świadectwo pracy z dnia 13.09.1993 r. wystawione przez Spółkę z o.o. (...) – w likwidacji w P.,
- świadectwo pracy z dnia 30.06.1995 r. wystawione przez Zakłady (...) w P.,
- zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawione przez Zakłady (...) w upadłości,
- decyzja ZUS O/R. z dnia 14.04.2016 r.

w aktach organu rentowego wnioskodawcy.

Sąd ustalił, że wnioskodawca S. P. już od ukończenia 16 roku życia, tj. (...)r. mieszkał u wuja T. R. w P.. Wujek wnioskodawcy posiadał gospodarstwo rolne o powierzchni 2 ha, na którym uprawiano zboże, buraki ziemniaki oraz warzywa na własne potrzeby. Wuj posiadał ponadto 1 konia oraz 3 krowy. Wszystkie prace wykonywane były ręcznie, bowiem gospodarstwo nie było zmechanizowane. Prace polowe wykonywane były przy pomocy konia z użyciem pługu oraz bron. T. R. zamieszkiwał z żoną oraz z małymi córkami, a na co dzień zatrudniony był na kolei. Rodzice wnioskodawcy mieszkali na K. i nie posiadali gospodarstwa rolnego, obydwójce byli zatrudnieni. Najwięcej prac w gospodarstwie rolnym było w okresie jesienno – wiosenno – letnim. Rozpoczywało się od przygotowania pola pod zasiew. Następnie w okresie wakacji miały miejsce żniwa. Zboże po skoszeniu należało związać w snopki. W tym okresie odbywały się ponadto sianokosy (trawę po skoszeniu układało się w stogi do wyschnięcia, a następnie

zwożono ją do stodoły). W okresie jesiennym odbywały się zbiory warzyw (ziemniaki, buraki), a ponadto wywożono na pole obornik, celem nawożenia ziemi pod następne uprawy. Wnioskodawca przebywając na co dzień w domu wuja był jedyną osobą, która zajmowała się tym gospodarstwem przez cały dzień, bowiem wuj był aktywny zawodowo, natomiast ciotka opiekowała się małymi dziećmi.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca S. P. w okresie od 14 stycznia 1974 r. do 30 czerwca 1995 r. był zatrudniony w Zakładach (...) w P. (później: Spółka z o.o. (...) w P., Spółka (...) – w likwidacji w P. i Zakłady (...) w P.) na stanowisku fermentator.

Zakład pracy zajmował się produkcją wina. Znajdował się tam dział fermentowni, dział leżakowni oraz dział kupażowni.

Wnioskodawca dzień pracy rozpoczynał od przygotowania surowca moszczu, który umieszczony był w drewnianych beczkach – tzw. kufach, do których następnie wsypywano cukier, siarkę, fosforan oraz dodawano drożdże. Zanim surowiec uległ całkowitej fermentacji należało go wcześniej zabezpieczyć przed owadami. Wnioskodawca zatem wytapiał wówczas siarkę, w której moczył uprzednio wycięte z papieru wstążki i następnie je podpalał. Po sfermentowaniu, surowiec przelewało się do pojemnika tzw. tanku, który mieścił 15 tysięcy litrów wina. Tanki umieszczone były w leżakowni. Zanim jednak wino zostało przelane do tego zbiornika, najpierw należało je wyczyścić. Dokonywano tego przy użyciu chloru i chlorku sodu.

Pracownicy przy wykonywaniu w/w czynności narażeni byli na intensywne gazy, które wydzielają się z fermentowanego surowca, a także szkodliwą woń chloru, którego używano do czyszczenia beczek. W sposób szkodliwy działało również wypalanie siarki. W zakładzie panowała również wysoka wilgotność.

Z tytułu uciążliwych warunków, na które pracownicy byli narażeni przy wykonywaniu swoich obowiązków, pracodawca wypłacał im tzw. dodatek szkodliwy, a nadto w okresie zimowym przysługiwały im zupy regeneracyjne.

Sąd ustalił ponadto, że zeznający w sprawie świadek A. S. (2)

z tytułu wykonywania pracy na takim samym stanowisku, jak wnioskodawca, otrzymała prawo do emerytury w wieku obniżonym.

Dowód :

- oświadczenie w wnioskodawcy w sprawie braku dokumentów z dnia 18.05.2016 r. wraz z zeznaniami świadków M. J. oraz B. S., k. 22-24,

- kserokopia zaświadczenia z dnia 11 maja 2016 r. wystawionego przez Starostę (...), k. 5,

- akta osobowe z okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładach (...) w P.,

- zeznania świadków: B. S., k. 39,

S. B., k. 39,

J. B., k. 39,

J. K., k. 39,

A. S. (2), k. 51,

J. Ś., k. 51,

- przesłuchanie wnioskodawcy S. P., k. 51.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów

z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego na etapie wydawania zaskarżonej decyzji, a także dokumentów przedłożonych dopiero w trakcie postępowania sądowego, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Odnośnie okresu pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym wuja Sąd uznał za wiarygodne zeznania B. S. i J. Ś.. Wskazani świadkowie byli bliskimi sąsiadami rodziców wnioskodawcy, a ponadto znali jego wujka – T. R., w związku z tym posiadali dokładne informacje co do miejsca zamieszkania S. P. w kwestionowanym przez organ rentowy okresie. Świadkowie w sposób spontaniczny opowiadali jak wyglądał dzień pracy w gospodarstwie, co na nim uprawiano i jakie hodowano zwierzęta.

Z kolei w zakresie zatrudnienia S. P. w Zakładach (...) w P. (później: Spółka z o.o. (...) w P., S. (...) – w likwidacji w P. i Zakłady (...) w P.) Sąd w całości uwzględnił zeznania S. B., J. B., J. K. i A. S. (2). Wskazani świadkowie pracowali w tym samym zakładzie pracy i wykonywali takie same czynności, jak wnioskodawca, a zatem dokładnie znali charakter tej pracy oraz jej negatywne oddziaływanie.

Dodatkowo zeznania wnioskodawcy wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają z treścią zeznań wyżej wskazanych świadków.

Dowody osobowe stanowią dodatkowo uzupełnienie dowodów z dokumentów (zwłaszcza angaży oraz świadectwa pracy) w zakresie zajmowanych przez wnioskodawcę stanowisk pracy oraz rodzaju pracy wykonywanej w okresach będących przedmiotem postępowania.

W świetle tak przedstawionych dowodów, Sąd odmówił wiarygodności angażom oraz zapisowi w świadectwie pracy z dnia 30 czerwca 1993 r. w zakresie, w jakim wskazano w nich, iż wnioskodawca oprócz stanowiska fermentatora zajmował również stanowisko piwniczego. Jak wykazały zgodne zeznania przesłuchiowanych w sprawie osób, S. P. przez cały okres zatrudnienia wykonywał tylko i wyłącznie czynności, które charakterystyczne są dla stanowiska fermentatora.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy S. P. należy uznać za uzasadnione.

Na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2 art. 184).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa

w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się: okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (art. 32 ust. 1a pkt 1).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32).

Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) - pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach określonych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Ponadto według § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia.

Bezspornym jest, iż wnioskodawca S. P. w dniu (...)r. ukończył 60 lat oraz nie był członkiem otartego funduszu emerytalnego.

Istotą sporu w niniejszej sprawie była zatem kwestia ustalenia, czy wnioskodawca S. P. osiągnął wymagany ogólny staż pracy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn oraz czy był zatrudniony co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało ponad wszelką wątpliwość, iż w okresie kwestionowanym przez organ rentowy, tj. w latach 1969 r. – 1971 r. wnioskodawca mieszkał u wuja T. R. i pracował na jego gospodarstwie rolnym. Wprawdzie z przeprowadzonych przez Sąd dowodów wynika, że praca ta świadczona była już co najmniej od dnia ukończenia przez niego 16-go roku życia, tj. od 5 maja 1969 r. do roku 1971 r., jednakże wystarczającym w niniejszej sprawie okresem jest 6 miesięcy i 25 dni.

Jak wynika bowiem z art. 10 ust. 1 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,

jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Jednakże przy uwzględnianiu okresu pracy w gospodarstwie rolnym dla potrzeb praw wynikających z ustawy powszechnej należy odwołać się również do art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst: Dz. U. z 2016 r. poz. 277), który zawiera definicję domownika, za którego uważa się osobę bliską rolnikowi, która:

- a) ukończyła 16 lat,
- b) pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie,
- c) stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy.

W niniejszej sprawie wnioskodawca S. P. niewątpliwie stale zamieszkiwał u wuja T. R., a ponadto stale pracował w jego gospodarstwie. Mimo, iż sytuacja taka miała miejsce od momentu ukończenia przez niego 16 – go roku życia aż do podjęcia przez niego pracy zarobkowej, czyli co najmniej 2 lata, to jednak jak wynika z brzmienia wcześniej cytowanego art. 10 ustawy emerytalnej, wystarczającym jest okres niezbędny do uzupełnienia niepełnego stażu ogólnego pracy, tj. w przypadku wnioskodawcy – 6 miesięcy i 5 dni.

Ponadto przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca wypełnił przesłankę legitymowania się co najmniej 15 – letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych, bowiem w okresie od 14 stycznia 1974 r. do 30 czerwca 1995 r. był zatrudniony w Zakładach (...) w P. (później: Spółka z o.o. (...) w P., S. (...) – w likwidacji w P. i Zakłady (...) w P.) na stanowisku fermentator.

Wprawdzie nazwy stanowisk zajmowanych przez wnioskodawcę nie odpowiadają nazewnictwu stanowisk ustalonych w zarządzeniu resortowym, jednak nie oznacza to, iż prace nie są wykonywane w warunkach szczególnych. Zgodnie bowiem z utrwalonym poglądem orzecznictwa dla ustalenia pracy wykonywanej w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. istotne znaczenie ma rodzaj faktycznie wykonywanej pracy.

Zakres wykonywanych czynności przez wnioskodawcę w spornym okresie w pełni odpowiadał pracom w szczególnych warunkach wymienionym w wykazie A, w dziale IV (w chemii), w pozycji 33 – produkcja estrów, alkoholi, aldehydów, ketonów, eterów, tlenków organicznych i chlorowcopochodnych organicznych, produkcja kwasów organicznych i bezwodników kwasów organicznych oraz produkcja soli kwasów organicznych, produkcja i przetwórstwo związków aromatycznych, produkcja płynów hamulcowych i chłodniczych, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Dla porządku przypomnieć należy, iż zarządzenia resortowe utraciły moc i nie są już źródłem prawa. O szczególnym charakterze zatrudnienia decyduje w pierwszej kolejności rodzaj wykonywanych przez ubezpieczonego prac,

wymienienie ich w rozporządzeniu Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. i znaczna szkodliwość prac dla zdrowia oraz znaczny stopień ich uciążliwości. Te warunki prace wykonywane przez wnioskodawcę w spornym okresie spełniają.

Informacyjnie można jednak wskazać, że stanowisko, które wnioskodawca zajmował wymienione jest również w przemyśle piwowarskim i owocowo – warzywnym ujętym w wykazie A, dział IV – w chemii, w pozycji 33 – produkcja estrów, alkoholi, aldehydów, ketonów, eterów, tlenków organicznych i chlorowcopochodnych organicznych, produkcja kwasów organicznych i bezwodników kwasów organicznych oraz produkcja soli kwasów organicznych, produkcja i przetwórstwo związków aromatycznych, produkcja płynów hamulcowych i chłodniczych, w punkcie 1 – fermentowy, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Na marginesie jedynie wskazać należy, że angaż na stanowisko piwniczego, który znajduje się w jego aktach osobowych z okresu zatrudnienia u w/w pracodawcy również jest zaliczane do prac wykonywanych w warunkach szczególnych, wymienione jest bowiem w cytowanym wyżej zarządzeniu resortowym, w dziale IV, poz. 33, w punkcie 2, jednakże jak już wcześniej wspomniano z jednoznacznych zeznań świadków wynika, że S. P. w całym okresie zatrudnienia wykonywał prace charakterystyczne dla obowiązków fermentowego, w związku z tym, Sąd przyjął, że tylko takie stanowisko wnioskodawca wykonywał.

Podkreślenia wymaga również, iż w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami świadków i stron.

W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd kieruje się regułami dowodzenia określonymi w art. 227-309 k.p.c., zwłaszcza że w przepisach regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477⁸ i nast. k.p.c.) nie ma jakichkolwiek odrębności lub ograniczeń. Przeciwnie, art. 473 § 1 k.p.c. stanowi,

że w sprawach z tego zakresu nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron, co oznacza,

że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury i renty

oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi, w tym także zeznaniami świadków i stron.

Zatem z poczynionych wyżej ustaleń wynika, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał zarówno 25 lat ogólnego stażu pracy jak i łącznie ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a tym samym spełnił wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury w świetle wyżej powołanych przepisów.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca,

w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W niniejszej sprawie wnioskodawca S. P. wniosek

o emeryturę złożył w dniu 9 marca 2016 r., a zatem w oparciu o powyższe, prawo do świadczenia emerytalnego należało przyznać począwszy od 1 marca 2016 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym został złożony wniosek.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa orzeczono, jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w pkt II sentencji wyroku na zasadzie przepisów art. 98, art. 99 i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804).